

อิทธิพลของการจัดระเบียบข้อความที่มีต่อการระลึกได้ในบุคคลที่มีแบบการคิดต่างกัน

นายสมคิด บุญเรือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-621-4

008136

i 17645256

THE EFFECT OF PROSE ORGANIZATION ON RECALL AMONG INDIVIDUALS WITH
DIFFERENT COGNITIVE STYLES

Mr. SOMKID BOONRUANG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Doctor of Philosophy

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของการจัดระเบียบข้อความที่มีต่อการระลึกได้ในบุคคลที่มีแบบการคิดต่างกัน

โดย นายสมคิด บุญเรือง

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โยธิน ศันสนบุตท
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิตติ

..... รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ มุนนา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ มุนนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาวูช)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เบ็นใจ เล้าทะวานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โยธิน ศันสนบุตท)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของการจัดระเบียบข้อความที่มีต่อการระลึกได้ในบุคคลที่มีแบบการคิดต่างกัน
 ชื่อนิสิต นายสมคิด บุญเรือง
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน คันสนบุญ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช
 ภาควิชา จิตวิทยา
 ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับแบบการคิด และการจัดระเบียบข้อความที่มีผลต่อความจำ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน จังหวัดชลบุรี ที่เรียนวิชาจิตวิทยาในชีวิตประจำวัน กับจิตวิทยาพัฒนาการจำนวน 172 คน ผู้เข้ารับการทดลอง 172 คน ถูกแบ่งเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีแบบการคิดทั้ง 3 ชนิด และได้อ่านข้อความสองเรื่องต่างกัน 2 สัปดาห์ เรื่องแรกเป็นข้อความเรื่องปลาสมมติ ซึ่งผู้วิจัยแปลและดัดแปลงมาจากข้อความของ ฟรีดแมน และ ไกรท์เซอร์ (Friedman and Greitzer, 1977) เรื่องที่สองเป็นเรื่องประเทศสมมติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ข้อความทั้งสองเรื่องมีการจัดระเบียบข้อความเหมือนกันคือ ข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะ ข้อความที่จัดระเบียบโดยชื่อ และข้อความที่จัดระเบียบโดยประโยคเชิงเดียว แต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว ผู้รับการทดลองมีเวลาในการอ่านข้อความ 3 นาที แล้วทำกิจกรรมแทรก 1 นาที จากนั้นให้รับการทดลองระลึกข้อความที่ได้อ่านตามตัวแนะโดยใช้เวลา 5 นาที นำผลความจำที่ได้จากการระลึกตามตัวแนะไปวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแบบการคิดต่างกัน เมื่อได้อ่านข้อความเรื่องปลาสมมติที่กำหนดให้แล้ว ไม่ทำให้คะแนนการระลึกตามตัวแนะแตกต่างกัน แต่การจัดระเบียบข้อความต่างชนิดกันทำให้คะแนนการระลึกตามตัวแนะของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้อ่านข้อความที่จัดระเบียบโดยลักษณะ มีคะแนนการระลึกตามตัวแนะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้อ่านข้อความที่จัดระเบียบโดยชื่อ และโดยประโยคเชิงเดียว นอกจากนั้นยังพบว่าแบบการคิดกับการจัด

จัดระเบียบข้อความ มีการกระทำร่วมกันต่อคณะกรรมการระลีกตามตัวนะของข้อความเรื่องประเทศ
สมมติ และพบความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการระลีกตามตัวนะ จากการอ่านข้อความเรื่องปลาสมมติ
กับประเทศสมมติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Effect of Prose Organization on Recall among
 Individuals with Different Cognitive Styles

Name Mr. Somkid Boonruang

Thesis Advisor Assistant Professor Yothin Sansanayudh, Ph.D.
 Assistant Professor Sawat Pratoomraj, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1982

ABSTRACT

This study was an investigation of the effects of cognitive styles and prose organization on memory. The sample consisted of 172 undergraduate students who registered in the two courses of study, Psychology in Everyday Life and Developmental Psychology, at the Eastern campus of Srinakharinwirot University at Bangsaen, Chonburi. This sample of 172 students was separated into three groups according to the three different types of cognitive styles: Analytical style, Relational style and Categorical style. All students were asked to read two articles. They were to read the first article two weeks before reading the second article. The first article, The Fictitious Fish, was adapted from the article written by Friedman and Greitzer (Friedman and Greitzer, 1977). The second article, The Fictitious Countries, was written by the investigator. These two articles had the same prose organization. They had attribute organization, name organization and simple sentence organization. Students in each of the three groups were asked to read

the two articles of the same type of prose organization. They were allowed three minutes of reading and one minute of intervening activity for each article. Then the students were asked to do the test on memory, the cue recall, in five minutes. The scores on the cue recall were analyzed by the two-way analysis of variance.

The findings indicated that there were no significant differences of scores on the cue recall of the Fictitious Fish among the three groups of different cognitive styles. There were, however, significant differences of scores on the cue recall among groups of students which were classified by three different types of prose organization of the articles to be read. The scores on the cue recall of the group of students who read articles of attribute organization were significantly higher than those of the two groups of students who read articles of name organization and simple sentence organization. The findings also indicated that there were interaction effects of the cognitive styles, and prose organization on the scores on the cue recall of The Fictitious Countries. There was also a significant correlation between scores on the cue recall of The Fictitious Fish and Those of The Fictitious Countries.

กติกกรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศันสนบุทท และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยครั้งนี้ ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขในสิ่งต่าง ๆ ทั้งแต่รูปแบบ ภาษา และอื่น ๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างละเอียด ภัยความกรุณาและเอาใจใส่อย่างยิ่ง

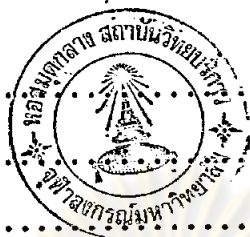
ผู้ใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องที่มีความผูกพันโดยส่วนตัวกับผู้วิจัยอีกหลายท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยน้ำใจไมตรี นับตั้งแต่ช่วยอ่าน ให้ออกพิมพ์ เสนอแนะ ตลอดจนลงแรงในการจัดพิมพ์ โรเนียว เย็บ ในการทำเครื่องมือ และต้นฉบับวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สมคิด บุญเรือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	57
สมมติฐานในการวิจัย	57
ขอบเขตของการวิจัย	59
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	59
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	61
2 วิธีดำเนินการวิจัย	62
กลุ่มตัวอย่าง	62
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
แบบทดสอบแบบการคิด	63
ขอความที่ไรทดสอบความจำ	67
การศึกษานำ (Pilot Study)	71

บทที่

3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
	ค่าสถิติพื้นฐาน	78
	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีแบบการคิดต่างกัน ได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างกัน	80
	ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการระลึกตามตัวนะของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้อ่านข้อความเรื่องปลาสมมติ กับข้อความเรื่องประเทศสมมติ	89
4	อภิปรายผลการวิจัย	92
	ผลการวิจัยที่พบ	92
	การอภิปรายผล	94
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	100
	สรุปผลการวิจัย	100
	ข้อเสนอแนะ	102
	บรรณานุกรม	104
	ภาคผนวก	113
	ภาคผนวก ก. ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	114
	ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	124
	ประวัติผู้เขียน	155

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1	แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแบบการคิด ชนิดของ การจัดระเบียบข้อความ และเพศ	62
2	สถิติพื้นฐานจัดหาค่าตามการจัดระเบียบข้อความ และจำแนกตามแบบการคิดในการอ่านข้อความ เรื่องปลาสมมติ	78
3	สถิติพื้นฐานจัดหาค่าตามการจัดระเบียบข้อความ และจำแนกตามแบบการคิดในการอ่านข้อความ เรื่องประเทศสมมติ	79
4	สรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนการระลึกตามตัวแฉะระหว่างกลุ่มที่มีแบบการคิดต่างกัน และได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างกันเรื่องปลาสมมติ	80
5	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของคะแนนการระลึกตามตัวแฉะ ในกลุ่มตัวอย่างที่ได้อ่านข้อความถึงจัดระเบียบต่างกันเรื่องปลาสมมติ	81
6	สรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนการระลึกตามตัวแฉะระหว่างกลุ่มที่มีแบบการคิดต่างกัน ได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างกันเรื่องประเทศสมมติ	82
7	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบย่อย	84
8	สรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการระลึกตามตัวแฉะระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีแบบการคิดแบบวิเคราะห์ และได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างกันเรื่องประเทศสมมติ	85
9	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของคะแนนการระลึกตามตัวแฉะในกลุ่มตัวอย่าง ที่มีแบบการคิดแบบวิเคราะห์ที่ได้อ่านข้อความที่จัดระเบียบต่างกันเรื่องประเทศสมมติ	86

ตารางที่

10	สรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการระลึกตาม ตัวนะระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่มีแบบการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ และ ได้อ่านข้อความที่มีการจัดระเบียบต่างกัน เรื่องประเทศสมมติ	87
11	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคะแนน การระลึกตามตัวนะ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีแบบการคิดโยงความสัมพันธ์ ได้อ่านข้อความที่จัดระเบียบต่างกัน เรื่องประเทศสมมติ	88
12	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ย่อยในแต่ละชุด ของคะแนนการระลึก ตามตัวนะของกลุ่มที่มีแบบการคิดต่างกัน และได้อ่านข้อความที่จัด ระเบียบต่างกัน ในการอ่านข้อความเรื่องปลาสมมติ กับการอ่าน ข้อความเรื่องประเทศสมมติ	89
13	เปรียบเทียบค่าดัชนีเลขคณิต ระหว่างคะแนนจากข้อความเรื่อง ปลาสมมติ และคะแนนจากข้อความเรื่องประเทศสมมติจำแนกตาม กลุ่มของแบบการคิดและการจัดระเบียบข้อความ	91
14	แสดงข้อมูลที่รวบรวมเพื่อการวิเคราะห์แสดงข้อ - สกุด เพศ ชนิดของ แบบการคิด ชนิดของการจัดระเบียบข้อความและคะแนนการระลึกตาม ตัวนะ จากการอ่านข้อความเรื่องปลาสมมติ และประเทศสมมติ	115

รายการรูปประกอบ

รูปที่

หน้า

1. แสดงแบบจำลองของโครงสร้างความจำความหมาย	6
2. แสดงการเก็บข่าวสารตามทฤษฎีการเชื่อมโยงความจำของมนุษย์	8
3. แสดงกราฟสองมิติของความสัมพันธ์ความหมาย	11
4. แสดงโครงร่างของความสัมพันธ์ของโน้ตค้นต่าง ๆ ในโครงสร้างความ จำ เส้นที่สั้นแสดงความสัมพันธ์สูง เส้นที่ยาวแสดงความสัมพันธ์ต่ำ ...	13
5. แสดงการจำแนกไวยากรณ์ในเรื่องราวของข้อความที่อ่าน	16
6. แสดงการจำแนกกฎไวยากรณ์เป็นโครงร่าง	17
7. แสดงโครงร่างของเรื่องเกาะวงกลมจำแนกตามกฎไวยากรณ์	19
8. แสดงการกระทำรวมระหว่างแบบการคิด กับการจัดระเบียบข้อความเรื่อง ประเทศสมมติ	83

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย